

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 275/2567

ธนาคาร ก.โจทก์ นาย อ.ผู้ร้อง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ผู้คัดค้าน ห้างหุ้นส่วนจำกัด พ. กับพวกจำเลย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 91/1, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 91

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้ร้องเป็นชาวต่างประเทศมีภูมิลำเนาอยู่นอกราชอาณาจักร ไม่มีตัวแทนในประเทศไทย ช่วงเวลาที่กำหนดให้เจ้าหนี้ทั้งหลายยื่นคำขอรับชำระหนี้เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย นับว่าเป็นเหตุสุดวิสัยที่ทำให้ผู้ร้องไม่สามารถยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายใน 2 เดือน นับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยทั้งสองเด็ดขาดได้ ทั้งเมื่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เริ่มคลี่คลาย ผู้ร้องก็ได้รับดำเนินการมอบอำนาจให้ อ. ยื่นคำขอรับชำระหนี้ทันที กรณีจึงมีเหตุอันสมควรที่จะให้ผู้ร้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ได้

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยทั้งสองเด็ดขาดเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2562 ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้มีคำสั่งอนุญาตให้ผู้ร้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำแถลงไม่คัดค้าน แต่ผู้ร้องมีหน้าที่ต้องแสดงให้เห็นว่า กรณีมีเหตุสุดวิสัยไม่อาจยื่นคำขอรับชำระหนี้ได้ทันภายในกำหนดเวลา ศาลล้มละลายกลางไต่สวนแล้วมีคำสั่งยกคำร้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษพิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ ผู้ร้องฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้แย้งกันรับฟังเป็นยุติได้ในเบื้องต้นว่า เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2562 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยทั้งสองเด็ดขาด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยทั้งสองเด็ดขาดในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2562 และนำออกเผยแพร่ให้แก่สมาชิกที่ได้รับด้วยตนเองเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2562 วันดังกล่าวจึงเป็นวันที่มีการเผยแพร่หนังสือออกไปยังสาธารณชน และเจ้าหนี้ทั้งหลายต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในกำหนดเวลา 2 เดือน นับแต่วันดังกล่าว จึงครบกำหนดยื่นคำขอรับชำระหนี้วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2563 ผู้ร้องเป็นเจ้าหนี้ของจำเลยที่ 1 ในมูลหนี้ตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดภูเก็ต คดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ผบ 1075/2555 ประสงค์ขอยื่นคำขอรับชำระหนี้จากกองทรัพย์สินของจำเลยที่ 1 ในฐานะเจ้าหนี้ไม่มีประกัน เป็นเงิน 54,109,238.56 บาท โดยได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2563 ผู้ร้องมีเชื้อชาติและสัญชาติรัสเซีย ภูมิลำเนาอยู่นอกราชอาณาจักรที่ประเทศรัสเซีย ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องมีว่า มีเหตุที่จะอนุญาตให้ผู้ร้องยื่นคำขอรับชำระหนี้เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 91/1 หรือไม่ เห็นว่า เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2562 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยทั้งสองเด็ดขาด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยทั้งสองเด็ดขาดในราชกิจจานุเบกษาวันที่ 7 พฤศจิกายน 2562 และนำออกเผยแพร่ให้แก่สมาชิกที่ได้รับด้วยตนเองเป็นครั้งแรกวันที่ 18 ธันวาคม 2562 ครบกำหนดยื่นคำขอรับชำระหนี้วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2563 ผู้ร้องมีเชื้อชาติและสัญชาติรัสเซียมี

ภูมิลาเนาอยู่นอกราชอาณาจักรที่ประเทศรัสเซีย ซึ่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 91 วรรคหนึ่ง ตอนท้ายให้อำนาจเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่จะขยายกำหนดเวลายื่นคำขอรับชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ที่อยู่นอกราชอาณาจักรได้อีกไม่เกิน 2 เดือน แต่ช่วงเวลาดังกล่าวเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2563 รัฐบาลออกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร และข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 1) กำหนดให้ปิดช่องทางเข้ามาในราชอาณาจักร ปิดสถานที่เสี่ยงต่อการติดต่อโรค งดหรือชะลอการเดินทางข้ามเขตจังหวัดโดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม 2563 เป็นต้นไป เป็นเหตุให้ผู้ร้องไม่สามารถเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรได้ และแม้ว่าผู้ร้องได้แต่งตั้งนายอรรณพเป็นผู้รับมอบอำนาจในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ผบ 1075/2555 ของศาลจังหวัดภูเก็ตเมื่อวันที่ 15 และ 16 พฤศจิกายน 2555 ก็ตาม แต่ไม่ปรากฏว่าผู้ร้องแต่งตั้งนายอรรณพให้อำนาจยื่นคำขอรับชำระหนี้แทนผู้ร้องในคดีล้มละลายนี้ด้วย นายอรรณพจึงไม่มีอำนาจยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีนี้แทนผู้ร้องรวมตลอดถึงตรวจสอบคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยทั้งสองเด็ดขาด คงมีอำนาจดำเนินการแทนผู้ร้องเฉพาะในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ผบ 1075/2555 ของศาลจังหวัดภูเก็ตเพื่อการบังคับคดีเท่านั้น ผู้ร้องพึงแต่งตั้งนายอภิสิทธิ์เป็นผู้รับมอบอำนาจยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีนี้เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2563 อันเป็นเวลาภายหลังจากที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยทั้งสองเด็ดขาดและพ้นกำหนดเวลาขอรับชำระหนี้แล้ว เมื่อผู้ร้องเป็นชาวต่างประเทศมีภูมิลาเนาอยู่นอกราชอาณาจักร ไม่มีตัวแทนในประเทศไทย ประกอบกับช่วงเวลาที่กำหนดให้เจ้าหนี้ทั้งหลายยื่นคำขอรับชำระหนี้เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไปทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย นับว่าเป็นเหตุสุดวิสัยที่ทำให้ผู้ร้องไม่สามารถยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายใน 2 เดือน นับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยทั้งสองเด็ดขาดได้ ทั้งเมื่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เริ่มคลี่คลาย ผู้ร้องก็ได้รับดำเนินการมอบอำนาจให้นายอภิสิทธิ์ยื่นคำขอรับชำระหนี้ทันที กรณีจึงมีเหตุอันสมควรที่จะให้ผู้ร้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ได้ ที่ศาลล่างทั้งสองให้ยกคำร้องของผู้ร้องมานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วยฎีกาของผู้ร้องฟังขึ้น พิพากษากลับ อนุญาตให้ผู้ร้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายใน 2 เดือน นับแต่วันอ่านคำพิพากษาศาลฎีกานี้ให้คู่ความฟังค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสามศาลให้เป็นพับ

องค์คณะ

อรุณ เรืองเพชร · อำพันธ์ สมบัติสภาพกุล · ธีระพล ศรีอุดมขจร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/275/2567>